

Norrbottens Spelmansförbunds

medlemsblad

Nummer 3 oktober 2009

Skäggmanslagets
första – före
Skäggmanslaget

Ny folkmusiklinje
på Framnäs

Folkmusik – ett slitgöra

ÅTER IHOP. Skäggmanslaget återförenat på Spelmansstämman i Gammelstad 2008.

Foto: JOHANNA HÄGGNER

Ordföranden har ordet:

Skäggmanslaget i vaggan

En hittills okänd inspelning av Thore Härdelin och Wille Grindsäter har plötsligt dykt upp. Inspelningen gjordes i maj månad 1965 i ett pojkrum uppe på vinden hos Bo Jakobsson strax utanför Jokkmokk. På inspelningen är även Vifast Björklund med. Han kompar på gitarr mest hela tiden.

Det är alltså embryot till Skäggmanslaget vi hör. Två pojkar i 20-årsåldern, men som trots sin ungdom låter ganska rutinerade. De hade ju spelat ihop i några år redan vid inspelningsstillfället.

INSPELNINGEN ÄR cirka en och en halv timme lång och gjordes på Bo Jakobssons då nyinköpta Bang &

Olufsen-bandspelare.

Thore och Wille spelar mycket traditionsmaterial av bland andra Thore Härdelin den äldre. Intressant att notera är att de gjorde många egna låtar vid denna tid, som kom med på bandet.

Skäggmanslaget blev det tidiga 1970-talets absolut mest inflytelserika spelmansgrupp och inspelningarna de gjorde med den elektrifierade gruppen Contact har numera nått kultstatus.

DET GÅR INTE att överskatta vilken betydelse Skäggmanslaget har haft för senare tiders yngre spelmän (och -kvinor) i Sverige. Utan Thore, Wille (och under en tid Petter Logård) så skulle den svenska folkmusiken inte

låtit som den gör idag.

I början av 1960-talet hängde folkmusiken på en mycket skör tråd. Så gott som inga ungdomar höll på med folkmusik. När så två killar i övre tonåren drog iväg med bil till Jokkmokk för att bo hos och spela ihop med den något originelle Vifast Björklund var det faktiskt historia som skapades. Wille och Thore bodde en eller ett par vintrar hos Vifast och de första offentliga uppträdandena skedde under Jokkmokks vintermarknad.

Att det nu råkar finnas en bandupptagning från denna tid är väldigt roligt och vi får väl höra med Thore vad som ska hända med inspelningarna i fortsättningen.

Mats Nordström

Återväxten är säkrad – folkmusikutbildning i länet

En helt ny utbildning för musiker har sett dagens ljus. Det är Dan Engman på Framnäs folkhögskola som har fått till det hela.

Musiklinjen på skolan har numera fyra "profiler" Den fjärde som nu tillkommit har tills vidare fått namnet Folk- och världsmusik. Tidigare ingick endast klassisk, jazz- och rockmusik i profileringen.

Alla instrument är i princip välkomna.

Lärare efter behov

Finns inte lärarkompetens för speciella instrument så rekryteras lärare om behovet uppstår.

Lärrrekryteringen anpassas alltså efter de behov som uppstår.

Svensk folkmusik men även folkmusik från andra länder kommer att ha en given plats i undervisningen. Ensemblespel, folklig sång, musikteori och det viktiga ämnet "att vara musiker" finns med på programmet.

Ämnet "att vara musiker" beskriver Dan så här:

"Hur raggas man jobb? Vem fixar spelningar? Var finns det pengar att tjäna? Kontakter med skattemyndigheter, former av företagande för musiker. F-, A-skattsedel. Sociala avgifter etc."

Knepigt jobb

Att försörja sig som musiker i gamla Svedala är inte helt lätt...

Emma Björling kommer att hålla i den folkliga sången och en del musikteori. Emma är sångpedagog och har bland annat samarbetat en del med Ulrika Bodén i gruppen Ranarim.

Anders Hällström, vår egen inhemska pedagogiska naturkraft; tar hand om den svenska och norrbottenska inriktningen,

Daniel Ek, "Vuollerims Segovia", numera etablerad som folkmusiker på gitarr och som finns representerad på en rad folkmusikskivor de senaste åren, med i kollegiet. Det blir nog en del mandolaspel också där. Han kommer också att hålla i det irländ-

SVENSK FOLKMUSIK. Anders Hällström kommer undervisa i svensk folkmusik, varav mycket från Norrbotten.

ska inslaget i utbildningen.

Dan Lundberg kommer att vara lärare i träblås och balkanmusik.

Dan Engman som är huvudansvarig för utbildningen tar hand om de östliga influenserna, en hel del balkanmusik kan vi nog gissa oss till att det blir.

FOLKSÅNG. Emma Björling, musikteori och folklig sång.

ÖST-MAN. Danne Engman tar hand om östliga influenser och blir kursföreläsare.

Profileringen Folk- och världsmusik på Framnäs folkhögskola är i första hand ettårig men det kommer även finnas möjligheter att studera i två år.

Mats Nordström

Folkmusikpub på Framnäs

Fredagen den 27 november går i folkmusikens tecken på folkhögskolan Framnäs i Öjebyn. I skolans matsal anordnas en pubafton med fullständiga rättigheter. Elever och lärare står för underhållningen så länge de kan och sedan får publiken som vanligt (i dessa sammanhang) ta över.

Verkligen något för folkmusikvänner att se fram emot i novembermörkret.

Tipsa era vänner!

Kanske kommer Raboday-gänget att lära ut lättare danssteg under dagen.

Mer info dyker upp så småningom.

Håll ögonen på vår sajt www.bdfolkmusik.se

Senaste nytt

Bronserad spelman från längst i norr

SPELMANNEN Daniel Wikslund, Tjautjasaur, Sveriges nordligaste spelman, som bor där vägen börjar, eller slutar, beroende på vilket håll man kommer från, har tilldelats Zornjuryns bronsmärke för "livfullt spel av Norrbottenslåtar".

I hans lilla stuga längst ute på udden förbereder han sin nästa spelning i länet, landet eller utlandet. Han spelar fiol, ryskt durspel, gitarr, sjunger och berättar på svenska, spanska, italienska, engelska och finska.

• Daniel Wikslund, multiinstrumentalist och multilingvist från Ödemarken, har så gott som blivit riksspelman. I alla fall inte långt ifrån.

Vill ni höra på honom kan ni kolla www.myspace.com/wikslund på nätet.

Durspelsdagar på gränsen

I Haparanda-Tornio blir det drag och kläm i dagarna tre, den 5 till 7 mars 2010. Kurs i durspel och fiol, förstås, blir det. Medverkar gör också Tallari, folkmusikgruppen från Finland. Logi blir det bland annat på Sverigefinska folkhögskolan. Upplysningar kan man få via Hili, på nummer +35840 579 2369 och Sven: +35844 578 0100 eller +4670 318 5869

Låtkurs i Glommersträsk

Låtar efter Kläpp-Konrad och Eugen Gustavsson och övriga Arvidsjaurslåtar går det att få lära sig under lördagen den 21 november 2009. Centrumhuset, Storgatan 94 i Glommersträsk är tillhållet. Anmälan till Mats Klocklång 070/313 52 06, eller 0960/204 14, eller Mats Nordström 070/252 00 06. Kursavgift och tider meddelas senare på webben.

Ni har väl beställt...

... *Låtar i Norrbotten*? Om ni redan kan alla låtarna i nothäftet kan ni ju köpa den ändå, den är fin att rama in och ha på väggen om inte annat. Eller för att stödja Spelmansförbundet. **150 spänn**, det är väl inget att orda om? Gå in på sajten, www.bdfolkmusik.se, och läs hur man beställer boken! Gör det nu! Töva icke!

• En alldeles utmärkt liten bok. Den luktar gott också!